

ARNHEMSE SCOURANT.

ZONDAG 12 SEPTEMBER.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is 5 in de drie maanden.

De prijs der Advertentiën is van 's avonds vijf regels, f 1.00, en voor elken dag 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Nederlandsche beginselen van de zestiende en zeventiende eeuw, en Nederlandsche beginselen van de

V.

Wanneer men er zich niet aan ergerde, zou men waarlijk moeten lagchen, wanneer men sommige menschen zooveel moeite ziet doen, om bij ons den legitimist te spelen. In elk ander land moge het een anachronismus zijn, — maar er is geen land, waar dergelijke stellingen minder opgang kunnen maken en belachelijker zijn dan juist in Nederland. Onze geheele geschiedenis is eene voortdurende loochening van het beginsel der legitimiteit, dat het belang der dynastiën boven het regt der volkeren stelt: *Nederlandsche beginselen zijn revolutionaire beginselen.* Of wat was onze opstand tegen Spanje anders dan eene *revolutie*, een verzet der natie tegen die wijze van regering, die, volgens het *Journal de Haye*, het wezenlijkste bestanddeel is der souvereiniteit, *«le droit de gouverner comme il croit devoir le faire devant Dieu et suivant sa conscience»*? Wat deed WILLEM III, toen hij zich, door Nederlandsch geld en Nederlandsche wapenen ondersteund, aan het hoofd van den Engelschen opstand tegen het legitime gezag van JACOB II stelde, anders, dan het *revolutionaire* beginsel huldigen, dat de vorst, die de constitutie des lands verkracht, daardoor zich tevens buiten de wet stelt en de natie regt geeft zich een nieuw hoofd te kiezen? Wat was onze opstand tegen het keizerlijk gezag van NAPOLEON, wat was de inrigting van Nederland tot eene monarchale staat anders dan *revolutionaire* staatsbervorming? Had de natie er geen regt toe, dan kon ook WILLEM I uit die onwettige handeling geenerlei regt verkrijgen noch overdragen.

Dat onze voorouders niet alleen het beginsel toepasten, maar ook wel degelijk de strekking en den geest er van doorzagen en erkenden, daarvan vinden wij een ontegenzeggelijk bewijs in het merkwaardig *Placcaet van de Staten-Generaal der Geunierde Nederlanden, van 26 julij anno 1581, bij den welken mitds de redenen in 't lange in 't selve begrepen, men verklaart den Coningh van Spaegnen vervallen van de*

Overheijt ende Heerschappije van deese voorsz. Nederlanden ende verbiedt sijnen Naem ende Zegel in de selve Landen meer te ghebruïjken, etc.

»Alzo een sijgelick kennelick is,» lezen wij daar, »dat een Prince van den Lande van Gode ghesteldt is Hooft over zijne Ondersaten, om de selve te bewaren ende beschermen van alle ongelijck, overlant ende geweldt, ghelijck een Herder tot bewarenisse van sijn schapen: Ende dat d'Ondersaten niet en zijn van Gode geschapen tot behoef van den Prince, om hem in alles wat hij beveelt, weder het goddelick ofte ongodelick, recht ofte onrecht is, onderdanigh te wesen, ende als slaven te dienen; *maer den Prince om d'Ondersaten wille, SONDER DE WELCKE HIJ EGHEEN PRINCE EN IS, om de selve met recht ende redene te regeeren, voor te staen, ende lief te hebben als een vader sijnne Kinderen, ende een Herder sijnne Schapen, die sijn lijf ende leven settet om de selve te bewaren.* Ende soo wanneer hij sulcx niet en doet, maer in stede van sijnne Ondersaten te beschermen, de selve soeckt te verdrucken, 't overlant, (1) heure oude vrijheijt, privilegïen ende oude herkomen te benemen, ende heur te gebieden ende ghebruïjken als slaven, moet gehouden worden niet als Prince, maer als een Tijran, ende voor sulcks, nae recht ende reden, mach ten minste van sijnne ondersaten, besonders bij deliberatie van de Staten van den Lande, voor egeen Prince meer bekend, maer verlaten, nende een ander in sijn stede, tot beschermenisse van hem lieden, voor overlant ende overlant, gekonincen werden. In meer soo wanneer d'Ondersaten met vermoedige verhooringe niet en hebben heuren voorsz. Prince konnen verhooren, noch van sijn tijrannigh opset gekeeren, ende alzob egeen ander middel en hebben (2) som heure eijgene, heurer Huysvrouwen, Kinderen ende Nakomelingen aangeboren vrijheijt (daer zij naer de wet der Natueren goed ende bloedt SCHULDIG sijn voor op te setten) te bewaren ende beschermen, gelijk tot diversche reij-

zen uijt gelijcke oorsaken in diversche Landen, ende tot diversche tijden gheschiedt, ende d'exempelen genoegh bekend sijn: 'twelck *principalick in DEZE voorsz. Landen* behoort plaatse te hebben, en staet te grijpen, die *van allen tijden* zijn geregeert geweest, ende hebben oock moeten geregeert worden, naevolgende den Eedt bij heure princen t' heuren aenkomen gedaen, na uytwijsen heurer privilegïen costuïjmen, ende oude herkomen, hebbende oock meest alle de voorsz. Landen haren Prince ontfangen op conditiën, contracten, ende accoorden, dewelcke brekende, oock naer recht, den Prince van de heerschappije van den Lande is vervallen.»

Ziedaar de Nederlandsche beginselen, welke de geschiedenis ons leert. Prins WILLEM VAN ORANJE zegt, »dat de moogenheden eerst met een algemeene toestemmingh des volx, door GUNST des volx en om HUNNEN 't wil waren ingestelt en die wien se sich vergreepen en de sorghe, die se voor den gemeenen welstandt schuldigh sijn, tot hunne besondere belanghen quaemen aan te leggen, moest het oordeel en de wraekenden volke bevolen blijven.» In 1587 verklaart men, dat dit is 't fundament van de Regiëringe dezer Landen — dat in alles oprechtelick, vrijmoedelick, rijpelick ende met open deuren is ghehandelt, opdat een yegelick tbeleidt der ghemeente Landtszaken kennelick zijnde, de lasten (die anders onverdragelick schijnen) niet goetwilligheijt gedragen, ende de eenicheijt onverbreeckelick onderhouden zouden werden.» In 1587 leert men, dat men het regt heeft de vorsten, als zij door quaden raedt waren tot nadeele van den Lande misleijt, te brengen tot recht ende redelickheijt, niet alleen met Remonstrantien ende Versoeken, maer oock, als hier op niet en werde behooffick versien, metter daet procederende.» In 1581 verklaren de Staten des Lands, dat zij den koning hebben afgezworen, omdat d'Ondersaten niet en sijn van Gode geschapen tot behoef van den Prince, om hem in alles wat hij beveelt, weder het goddelick oft ongodelick, recht ofte onrecht is, onderdanigh te wesen ende als slaven te dienen, maer den prince om d'ondersaten wille, *sonder de welke hij egheen prince en is,* en dat de vorst de conditiën, con-

(1) Of, zoals men thans per euphemismus zegt »de belastingen productief te maken.
(2) Kunnen zij dan niet wachten en vertrouwen? of hopen, dat hunne overtuiging, tot den troon doordringende, ook die des vorsten zal geworden zijn?

tracten en de accoorden," op welke hij ontvangen is, brekende naar recht van de heerschappij van den lande is vervallen."

Voor onze dagen was het voorbehouden, de vertegenwoordiging des lands de openbaarheid harer zittingen een kwaad, een onvermijdelijk kwaad te hooren noemen, aanlopende tegen alles wat wij meenden door de geschiedenis en door eigen ondervinding tot waarschuwing geleerd te hebben, en waarvan, niettegenstaande alle aangewende moeite om gronden te vinden en niettegenstaande de herhaalde overweging der opgegeven redeneringen de overtuiging van deszelfs nuttelosheid en schadelijkheid onwrikbaar bleef. Voor onze dagen was het bewaard, volksvertegenwoordigers openlijk te hooren verklaren: dat het als met Nederlandsche beginselen in strijd is te beschouwen, bij voorbeeld wanneer men, zoo als gebeurd is (!!!) beweert, dat eene grondwet aldus behoort ingerigt te zijn, dat hare opvolging de zekerheid geeft, dat de koning steeds overeenkomstig den wil des volks regeert; dat het een on-Nederlandsch beginsel is, dat de volksvertegenwoordiging den wil des volks zou moeten uitdrukken; dat de koning zich zou moeten gedragen naar den wil van de meerderheid der volksvertegenwoordiging, en dat deze den wil moet uitdrukken der kiezers; dat het on-Nederlandsch is, dat de koning door de volksvertegenwoordiging den wil en het verlangen van het volk zou moeten leeren kennen, en dat hij gezworen zou hebben daarnaar te handelen; dat eene grondwet met de bepaling: tout les pouvoirs emanent de la nation niet Nederlandsch is of wezen kan." (3) Voor onze dagen was het bewaard een Nederlandsch volksvertegenwoordiger (4) te hooren verkondigen: dat de natie de verbetering harer grondwettige instellingen uit de hand des konings behoorde te ontvangen, niet als de kwijting eener schuld, waarop zij recht van vorderen had, maar als eene weldaad, waarvoor zij dankbaarheid schuldig was, en dezelfde met een medelijdend glimlachje te hooren vragen, of het dan inderdaad pligt is voor degenen, aan wie de bevordering van 's lands belang is opgedragen, om naar niets anders om te zien of te vragen, dan naar eigene inzichten? terwijl de CASTOR van dezen POLLUX (5) verzoekt, dat men zich toch van allen schijn zou onthouden, die tot de opvatting zou kunnen leiden, dat men de regten der kroon zou willen inkorten, en smeekte, dat men toch door betere omschrijving van de ministeriële verantwoordelijkheid de koninklijke magt versterken zou, om nu niet eens te gewagen van de fraaie Nederlandsche beginselen, eenmaal door

onzen goeden ULYSSES (die nu als minister van de roomsch-katholijken eeredienst het geheel beter leert overzien) uitgekraamd.

Lieve landskinderen, bepeinst en overdenkt deze dingen eens in uwe gemoederen, en meldt ons dan, of gij niet vindt, dat gij door de Nederlandsche beginselen van uwe DEN TEXEN, uwe PANHUYZEN en VAN TWISTEN magtig veel vooruit zijt gegaan?

Buitenlandsche berichten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 8 sept. Volgens het Oostenrijksche regeringsblad, heeft de Porte den 2sten augustus j. aan de gezanten der vijf Europeesche mogendheden eene nota toegezonden, houdende de verklaring, dat, hijsdian de Grieksche regering langer in gebreke mogt blijven, om den heer Mussurus de gevorderde voldoening te verleen, zij die maatregelen zal nemen, welke zij tot verzekering van hare waardigheid en belangen noodzakelijk acht, en die zij tot dus verre, uithoofde der aangeboden bemiddeling van het Oostenrijksche kabinet, heeft mitgesteld.

Het dagblad van Augsburg behelst het volgende betoog uit Konstantinopel, van 17 augustus:

Het Grieksche geschil, hetwelk in den beginne door de Porte en de Europeesche gezanten verkeerd is behandeld, is nu in eene kabinet-politieke en eene staatkundige knipperijs optaard. De doctrinairen, thans aan het bestuur, hebben, door hunne overhaaste verzekeringen aan den sultan, zich ten aanzien van de eigenlijke Turksche partij, aan wier hoofd Riza-bassa staat, bloot gegeven. Deze heeft hiervan gebruik gemaakt, en bedreigt thans het doctrinaire ministerie. De Europeesche gezanten trachten de omwenteling te verdedigen, welke hier overal onder den naam van hervorming insluipst, omdat zij meenen, dat zij, onder de leiding van Engeland, de Porte meer zelfstandigheid bij het betreden van den weg der hervorming zullen behooren, en dat zij haar weder als eenen voorwaart tegen Rusland zullen kunnen gebruiken. Intusschen is de grootvizier Reschid-bassa daartoe onontbeerlijk, en eene meerdere of mindere vernedering van Griekenland is voor die gezanten des te onverschilliger, daar lord Palmerston hun bewezen heeft, dat Griekenland tegenover Rusland geene de minste staatkundige beteekenis heeft. Het Russische gezantschap ziet dit alles rustig aan, helpt zelfs mede, en is op het daarbij te behalen voordeel bedacht.

Het schijnt, warkelijk, naar te zijn, dat oostdaags te St. Petersburg eene groote bijeenkomst van Russische diplomaten zal plaats hebben, waartoe de keizer verscheidene zijner gezanten uit de hoofdsteden van Europa heeft opontboden. Zoo is ook de Russische gezant aan het Zweedsche hof ontangstnaar de Russische hoofdstad afgevaardigd. Ook versamt men dat te Darmstadt depeches uit St. Petersburg ontvangen zijn, waarbij de grootvorst troonopvolger en zijn gemalin ingenoedigd worden, terug te keeren. Men wil, dat het verzoek van beide gasten tegen de helft van deze maand bepaald is, ten einde de keizer te Warschau aan te treffen. Men voegt er bij, dat de erfgroothertog hen zal vergezellen; ten einde de groote manscurraas in Warschau bij te wonen.

Deze bijeenroeping der Russische diplomaten te St. Petersburg is een voorbeeld, dat alle andere staatsdiens. Ook de heer v. Arnim, te Londen heeft bevel bekomen aldaar te verschijnen. Het schijnt, dat men nog meer gelijkheid wil brengen in de buitenlandsche staatkunde en tot dat einde aan een congres van staatsgezanten te denken de bevestigde instructies, die verraag geeft, welke uit de kansen laren van graaf Neocorade komen. In de verwikkelingen van het Italiaansche schiereiland, ziet het kabinet van St. Petersburg eene welkome afleiding, om Oostenrijk langzamerhand van zijne natuurlijke bestemming aan den Doorn en de Zwarte Zee af te trekken en eene andere richting te geven. Men wil dog opzichte veruitzien de plannen sal Rusland zich zoo niet tegen eene interventie van Oostenrijk in Italië verzetten, als den paus in zijne hervormingen

tegenwerken, of het streven der Italianen naar afhankelijkheid hinderpalen in den weg leggen.

ENGELAND.

Londen, 8 sept. De leden der Nieuwe-Of Edimburg hebben verleden zaterdag een maageteen ter eere van Z. K. H. prins Hendrik Nederlanden. Behalve Z. K. H. en vele officieren des Nederlandsche eskader, hebben de beveld van een onlangs voor de stad aangekomen Fr oorlogsvaartuig, de consuls der Nederlanden en Frankrijk, en verscheidene militaire autoriteiten andere aanzienlijke personen aan dit feest deelmen. Bij de beantwoording der feestdranken, den voorzitter, admiraal Ch. Adman, ingesteld eere van den koning der Nederlanden, den p enz. heeft Z. K. H. zijn bijzonder groot gunt betuigd over de wijze, waarop hij zoo wel vroeger te Edimburg was ontvangen. — Zondag heeft de prins zich weder aan boord van zijn begeven, en den volgenden dag zou het eskader reis voortzetten. — De Nederlandsche schepen gedurende de twee weken dat zij ter Edimburg legen hebben, door duizenden personen bezocht, dagblad der stad roemt hoogelijk de vriendelijke waarmede die bezoekers ontvangen zijn, en ook goede gedrag van de schepelingen aan wal.

FRANKRIJK.

Parijs, 8 sept. De kamer van vacantie heeft in-vrijheid stelling uitgesproken van den heer Le oud notaris alhier. Deze heer was na den af van zijne straf door den directeur der registratie arrest gehouden, ter sake van de boeten en kost waartoe hij in 1842 door de correctionele politie veroordeeld. Later verklaarde de regibank van k handel hem in staat van feilich te woen. Daarnit stond de vraag, of de registratie het regt van dwang behield. Na het pleidooi van den heer Langlo advokaat van den heer Lehon, heeft de regibank onder voorzitting van den heer Chénave, beslist dat de registratie in dit opzigt gelijk staat hier ad creditairen, en het regt van lijfswang haar toekomt; dienvolgens is de in-vrijheid-stelling den heer Lehon bevolen.

Tusschen ons gezantschap te Londen en ministerie van Buitenlandsche zaken, heeft de Men verzekert, dat er openingen gedaan zijn, nit naam van Frankrijk en Engeland een pra naar Weenen te zenden, tegen de bezetting van grondgebied van den kerklijken staat door Ooste rijkse troepen, alschits in het geval dat het p last, sonder gewig mocht bijvoh, zoudt worden gendheden te Ancona of te Civita Vecchia, troeg aan wal zetten. De paus moet aan den heer Le hebben verklaard, dat hij alleen in den uiteral noed den bijstand der vromen mogendheden zou insteppen.

Hetge, respresidiale, men het gerucht, dat de gemaal Bedeau een bezoek om ondersteuning te ontvangen van den keizer van Marokko, die in huiten staat son berinden om zich tegen de aanval len van Abd-el-Kader staande te houden. De gen rant Bedeau overwelk onmiddellijk aan zijn gde verzoeken hebben berigt.

De Moniteur parisien bevat heden geenerle berigt omtrent de reis, inmiddels heeft het gerucht getoopen dat Abd-el-Kader, althoe veranderingen maak te in Marokko, dat hij sich althoe terugkeert van rijk, sterke positien het meester gemaakt, en da Muley Abderrhaman zich voortaan in de onmogel ijntroed zal berinden, om hem zonder vreesde hulp te wederstaan.

Volgens een partikulier bericht uit Madrid heden alhier ontvanger, zoude het ministerie van het gupsteling der koningin (althoe noemt men het huidige kabinet) niet lethaar geboren zijn, en de partij van den generaal Aarvaer besloten hebben, hetzelfde krachtig te bestrijden. — De koningin, door Sar-taninca, Gelfand en Zander bestuurd, heeft stellig verklaard hebben, dat zij nietkeent van gale menden van de verwoenen zoudt gale met zelf, had zij geweigerd moet hebben den hertog van Gijcke berg te ontvangen. Deze jeugdige, overigen weinig ondervindingrijke staatsman, moet daardoor sedeer micant gelyk, dat gende heer Godey gesteroven mek hebben, dat teeng geroepen te worden. De koningin schijnt den hoogen ernst van haer toestand niet te bezouwen en wacht, te midden van feest en

(3) Woorden van den hoogegeleerden professor in het staatsrecht DEN TEX, in de zitting der Kamer van 27 mei 1845.
(4) Van TWIST, in de zitting van 26 mei 1845.
(5) VAN PANHUYZEN, in de zitting van 28 mei 1845.

Overigens stemmen alle brieven uit Italië daarin overeen, dat men het geschil met Oostenrijk minder ernstig beschouwen mag, en eene schikking ophanden is. De Oostenrijkers hebben hunne posten te Ferrara vermindert. De troepen, welke bevel hadden ontvangen naar de Po op te rukken, hebben eensklaps tegenbevel ontvangen.

Men beweert, dat de koning van Napels, sger in het naauw gebragt door den opstand in Calabrië, en de gisting der gemoederen in zijne staten, den paus heeft geraadpleegd, over de beste wijze om de spanning, welke allerwege in Italië heerscht, te doen bedaren.

Espartero zal weldra met ééne sprong de kloof hebben overwonnen welke ballingschap en ongenade van de hoogste gunst scheidt. Den 2den september werd zijn vaderland voor hem opengeset, en reeds den 3den volgde zijne benoeming tot senator. Men is verlangend zijne houding tegenover generaal Narvaez op te merken.

Pruisische dagbladen beweren dat er te Berlijn eene groote verandering in het ministerie ophanden is. De *Kölnische Zeitung* wil weten, dat de koning van Pruisen, dadelijk na zijne terugkomst van zijne reis, een nieuw ambt, onder den titel van staats kanselier zal instellen. Het doel der instelling zou wezen om meer eenheid aan den gang van het bestuur te verzekeren; de staats-kanselier zou ongeveer de functiën van president van den raad der ministers te vervullen hebben. Ten gevolge dier wijziging van het ministerie zouden de generaal van Boyen, en de heeren Thile en Kother aftreden. Tevens zou er een nieuw ministerie van koophandel-spoorwegen en het postwezen worden opgericht. Dezelfde bladen verzekeren, dat aan den heer Hansemann, den vrijzinnigen afgevaardigde uit Aken bij den landdag, het ministerie van financiën is aangeboden, maar dat hij dit van de hand had gewezen.

Ingezonden letternieuws.

Welkomstgroet, den Duitschen en Nederlandschen zangers toegezongen door de Arnhemse Liedertafel: Euterpe; op het jongste zangersfeest — 14 en 15 augustus 1847; — woorden van dr. J. P. HEIJE; muziek van C. R. MARK.

*Je veux, que l'on soit homme, et qu'en toute rencontre
Le fond de notre cœur dans nos discours se montre;
Que ce soit lui qui parle et que nos sentiments
Ne se masquent jamais sous de vains compliments.*
MOLIÈRE. — MISANTHROPE.

(Vervolg van n°. 180.)

„Hollands kleur omwilt uw wallen.“

Dit is onjuist. Ons vorstelijk huis heeft eene kleur, namelijk Oranje; maar Nederland heeft kleuren: rood, wit en blaauw. Men kan dus niet zeggen, dat Hollands kleur de wallen omwilt, wanneer de Nederlandsche vlag, van toornspitsen, openbare en particuliere gebouwen wappert. — Overigens laten wij dat: *wal omwilt* voor rekening van dr. HEIJE.

*„En 't krachtig lied uit vol gemoed
Smelte in den blijden welkomstgroet
Aan Allen.“*

„Dit vol gemoed“ is zeer onbepaald. Het zou zoo wel uit een smart-vol, als uit een vreugd-vol gemoed kunnen zijn, en smart-vol wel waarachtigst. — Wanneer men zegt: mijn gemoed is vol, dan verstaat men daardoor, naar het gewoon taalgebruik, eenen toestand, die de uitbarsting van toorn voorafgaat.

„En 't krachtig lied... smelte.“

Wat moet er dus met dat krachtig lied gebeuren? Het moet smelten; dat is, naar de gewone beteekenis des woords: van vasten tot vloeibaren staat overgaan; maar iets dat smelt, verliest den vorm waaraan het te herkennen is; ja, wordt inderdaad iets anders — sneeuw, heest door smelting op, sneeuw te zijn — en wordt water. — En wat wordt er nu van een gesmotten lied? Zoo al geen water, dan toch zeker iets zeer waterschijns.

Waarom wordt in dat lied gesmotten?

„In een blijden welkomstgroet, aan allen.“

Maar de zaak is hier niet duidelijc. Wanneer ik mij een lied voorstel, dan denk ik aan woorden en muziek beide. Wanneer nu de woorden (blijkens het opschrift) eenen welkomstgroet behelzen, hoe kan men dan zeggen dat het lied, hetwelk inderdaad een welkomstgroet is, in een welkomstgroet smelt, even als of die welkomstgroet, alleen in de muzikale accoorden bestond?

Maar het woord: smelten is nog al zangerig, en dus kon het hier ook zeer aardig *ingesmotten* worden. Waarlijk verrassend is de inhoud van hetgene er nu volgt:

De dichter zweeft nu niet meer in het rijk der mogelijkheid; maar geheel in dat van toegelooze poëzij. — Hier immers wordt, om het gelijkoosde smelten nog eens in praktijk te brengen, de volgende aardigheid gewongen.

— Noord, zuid, oost, west, hoe ze ook haast maken of talmen, vloeijen, na met brouwen, beken, stroomen en vloeiden saamgesmotten te zijn, voort, langs den boord van den Rijnstroom.

Zonder nu te willen stilstaan bij den boord eener rivier, welke, om rivier te zijn, niet slechts één boord, maar wel degelijk twee boorden hebben moet, vragen wij eenvoudig, of er iemand in Nederland zou te vinden zijn, die scherpzinnigheid genoeg bezat, om te verklaren, wat er met dat saamsmelten van noord en zuid, met dat spoeden of dralen langs dien boord toch eigenlijk bedoeld wordt. — Zou dr. HEIJE het zelf wel weten? Wij gelooven het niet.

Even weinig zal er iemand opdagen die de karrewei aandurft, door dr. HEIJE maar zoo onnoozel weg aangeduid in de vraag:

„Wie zal schiften, wie zal scheiden“

„Al uw droppels, trotsche Rijn?“

„Moogt ge Duitsch of Hollandsch zijn.“

Ware hier sprake van een stilstaand water, dan zou men, ook zonder droppels te schiften of te scheiden, door eene slaglijn van oever tot oever, op de hoogte van Lobith te spannen, den grens tusschen Duitsch en Hollandsch water kunnen aanwijzen, maar wanneer het, gelijk hier, eene rivier geldt, die uit de Duitsehe bergen ontspriegen naar zee vloeit, dan zal men ook gereedelijk begrijpen, dat hetzelfde water, hetwelk gisteren den Duitschen Rijn genoemd werd, heden de Hollandsche Rijn wezen zal, en morgen (om bij het smelten te blijven) met de Noordzee zal saamsmelten, zoodat het schiften en scheiden van droppels, al ware dit mogelijk, een noodelooze arbeid wezen zou. — En evenwel schijnt dr. HEIJE er nog al op gesteld te wezen, waartoe anders die vraag?

„Zuivel geeft ge aan onze weiden,“

„Als aan Duitschlands bergen wijn.“

Het is waar, dat het Rijnwater van tijd tot tijd eenige onzer uiterwaarden bedekt en er een slijk achterlaat dat de vruchtbaarheid van den grond verhoogt; maar daarom kan men nog niet zeggen, dat de Rijn zuivel geeft aan onze weiden. — De koe levert ons het zuivel, nadat zij zich met het gras onder weiden gevoed heeft. Hoe zou men het vinden, wanneer wij zeiden: Ernstige vermaningen geven eene Latijnsche oratie aan onze schoolknapen? — Men zou immers met grond veronderstellen, dat het in onze hovenste verdieping niet pluis was — en nogtans zegt dr. HEIJE niets beters of verstandigers — men vergelijke slechts:

De Rijn maakt sommige Ernstige vermaningen ge weiden vruchtbaarder. wakkeren bij sommige knapen den leerlust aan.

Vruchtbare weiden brengen Leerlustige knapen zullen goed gras voort. plenen spoedig latijn verstaan.

Goed gras is een voortreffelijk voedsel voor de koe. De kennis van het laatste, stelt den knaap in staat, zijn geest te voeden in de school der oudheid.

Is de koe met dat gras wel gevoed, zod geeft zij zuivel. Le de geest van den knaap in die school wel gevoed, dan kan hij ook eene Latijnsche oratie schrijven.

Wanneer het dus waar is, dat de Rijn zuivel geeft aan onze weiden, dan geven ook ernstige vermaningen eene Latijnsche oratie aan onze schoolknapen.

„Als aan Duitschlands bergen.“
Dat de Rijn aan Duitschlands bergen wijn geeft, is ook een geheel nieuw denkbeeld, dat zeker de Duitschers, die Hollandsch verstonnen, niet weinig zal verrast hebben. — Tot hertoe wisten zij er zeker geen woord van.

Wij, gewone menschen, hebben altijd gemeend, dat de bronnen die in de bergen ontspriegen, beken vormen, die langs de helling dier bergen al kronkelend afstroomden, tot dat zij de laagste bedding gevonden hebben; om dan in vereeniging met het water van meerdere beken, eene rivier te doen ontstaan, die over hare hellenden bodem voortstroomende zich in de zee uitstort. Wij hebben het dan ook altijd daarvoor gehouden, dat wanneer die beken eenmaal eene rivier gevormd hebben, deze eenvoudig hare weg naar zee vervolgt, zonder zich in het minste te bekommeren om de wijnstokken, die op de hooge rotsen langs hare oevers groeiën.

Dit denkbeeld van dr. HEIJE is dus geheel nieuw.

„Deiend herten éenen slag.“

Dus, twee verschillende herten, twee slagen, enz. In dien in die uitdrukking moet behouden moet, van de eensgezindheid die onder de bestuursvoeten heerschte, dan knippen wij den Rijn hier van valsche vernuft beïchteld; want valsche vernuft is toch in allen gevalle vernuft; maar hier is aangeen vernuft te denken. — Komt nu ieder-componisten! snelt tot dr. HEIJE. — Ik verzeker u, hij leeft nog en zijn rymader is onuitputtelijk. — Gaat tot hem; wanneer het u om woorden te doen is. — Hij laat niemand ooit verlegen. En — verlangt gij in die woorden ook denkbeelden? welnu — gij hebt het gezien: die denkbeelden zullen nieuw zijn.

A — Z.

(Wordt vervolgd.)

Advertentiën.

Aanbesteding.

Op Vrijdag den 24sten September 1847, des middags ten 12 ure, zal, op het Gouvernements-Gebouw te Arnhem, worden aanbesteed:

Het BOUWEN van vier TOLHUIZEN op den Straatweg van Doesborgh naar Pruisische grenzen bij Anholt.

Het bestek ligt aan voornoemd gebouw, bij Ambtenaren van den Waterstaat en op de gewone wijze te bezichtigen op de volgende plaatsen ter lezing

VERKOOPING VAN SCHILDERIEN.

De Ondernemer van Publieke Verkoopingen, DE BLIJ, te Arnhem, zal op Woensdag den 24sten September 1847, des voormiddags ten 11 ure, het Vendu-Huis aldaar, publiek verkoopen: Eene verzameling van SCHILDERIEN en TEKENINGEN, van oude en hedendaagsche Meesters als van: ASSELIJN, BAKHUIJZEN, BEERHEM, BEGA, CHALON, CUIJP, HOBBERG, NEER, NUJEN, VAN OS, SCROT, VAN STRIJ, STEEN, RUISDAAL en anderen. Maandags en Dingsdags te voren te bezichtigen. Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij voornoemden Ondernemer.

+++ De Schuldeischers in den geregtelijk gestanen Boedel van A. F. BEUKMA te Wageningen, worden opgeroepen, te verschijnen op het Paleis van Justitie te Arnhem den 29sten September 1847, des voormiddags elf uren, ten einde aan te hooren de REKENINGEN VERANTWOORDING, welke ten overstaan den Heer Regter-Commissaris zal worden afgelegd door Den Curator in voornoemden Boedel P. BEEK.

+++ Eene JUVFROUW, van middelbare leeftijd, ouderloos, protestantsche Godsdienst, zag zich gaarne geplaatst in de of eenige andere stad van Gelderland, of van Provincie Utrecht, bij een WEDUWENAAR of een of twee KINDEREN, tot waarneming der Huishouding; of tot hulp in het Huishouden, om tevens aan jonge Kinderen eenig onderricht te geven; of zoude zij, wanneer het binnen deze stad was, ongenegen zijn, dit gedurende de Morgen- en Middag-Uren te doen; ook wel tot GEZELSCHAP van een bejaard HEER, of DAME, kunnende zij in de Hollandsche, Fransche, en Hoogduitsche taal in gemakkelijke voorlezen en is daarbij Musikaal. — Voldoenden Getuigen omtrent hare Persoon en de betrekking, die zij vervaald heeft, kan zij bezorgen. — Men adresseere zich met franco brieven, onder Letter E, aan den Heer C. THIEME, Boekdrukker in de Ketelstraat, Arnhem.

+++ ~~VERKOOPING~~ end 27 jaren godd. dienste Kerk en voor voornoemde arbeid bekwaam, van de beste getuigenschriften voorzien, voorheen in Holland, thans te Cleve dienende, verlangt eene DIENST in eene der Hollandsche Provinciën, en kan, des verkiezende, met 1°. October in dienst treden. — Adres, franco brieven, onder de Letters M. T., bij den Boekhandelwaar KNIPPING, te Cleve.

WINKEL EN GROSSIERDERIJ

IN KOFFIJ, THEE EN KRUIDENIERS-WAREN.

De Ondernemende heeft de eer het geachte Publiek te berichten dat dezelfde alhier opgerichte WINKEL EN GROSSIERDERIJ, THEE, KRUIDENIERS-WAREN, SMOEREN, TABAK, enz., geopend is. Zien belangstellijk in de staat van het Publiek afbeveloung, belooft hij eene eeticke behandeling te zullen bewijzen. Arnhem, den 14den Augustus 1847. W. JESSE.

Marktprizen.

Arnhem, 30 september 1847.
Oude Weij van f 0.00 tot f 0.00; Nieuwe Weij van f 10.50 tot f 12.50; Nieuwe Rogge van f 7.70 tot f 8.00; Boekweit van f 9.00 tot f 9.40; Gerst van f 6.00 tot f 6.40; Friessche Haver van f 0.00 tot f 0.00; Voerhaver van f 3.75 tot f 4.25; Witte Boonen van f 0.00 tot f 0.00; Paardboonen van f 0.00 tot f 0.00; Graauwe Erwt van f 11.00 tot f 0.00; Groene Erwt van f 13.00 tot f 0.00; Erwt van f 10.50 tot f 0.00; Kervel van f 0.00 tot f 0.00; Aveland van f 0.00 tot f 0.00; Klaverzaad van f 0.00 tot f 0.00; Aardappelen van f 1.50 tot f 2.00; Boter van f 0.80 tot f 0.90 per pond.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 11 Sept. 2 El. 5 Palm 2 Duim; gew. 0 B. gov. 3 B. Te Arnhem; bij C. A. THIEME, Boekdrukker.